Startuje soutěž Vesnice roku
strana 2

Dobrovolníci jsou nepostradatelní
strana 3

Bronzová z olympiády v Olomouci
strana 12

Olomoucký kraj

ČÍSLO 3 | BŘEZEN 2022 | ROČNÍK 21

ON-LINE MĚSÍČNÍK PRO OBČANY OLOMOUCKÉHO KRAJE

Olomoucký kraj – pomáhat jsme zvyklí

V rekordním čase zvládl Olomoucký kraj vybudovat Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině (KACPU). V prvních dnech fungovalo přímo v budově krajského úřadu, nově momentálně sídlí v Hanáckých kasárnách v Olomouci.

Poskytuje pomoc válečným uprchlíkům z Ukrajiny, tedy zejména ženám, dětem a seniorům. „Krajské asistenční centrum nabízí uprchlíkům pomoc na jednom místě – mohou si tam vyřídit ubytování, azylovou žádost, registraci pro úřad práce, zdravotní pojištění. Nabízeny jsou jim také základní zdravotnické služby, služby psychologa a tlumočníka. Všem lidem, kteří se na fungování centra podílí, moc děkuji," uvedl Josef Suchánek, hejtman Olomouckého kraje.

KACPU od začátku války na Ukrajině nabídlo pomoc už tisícům lidí

Na chodu střediska se kromě zaměstnanců kraje podílí hasiči, policisté, zdravotníci, psychologové, dobrovolníci z Univerzity Palackého v Olomouci i odjinud. Cenná je zde také spolupráce a pomoc dodavatelů, dárců, poskytovatelů služeb, neziskových organizací. Aktuálně centrum vyhlásilo veřejnou sbírku na pomoc válečným uprchlíkům. Lidé, firmy, instituce nebo obce do ní mohou přispívat například trvanlivými potravinami, hygienickými potřebami a podobně. Všem jmenovaným náleží poděkování a uznání.

„Seznam věcí, které jsou aktuálně potřebné, se velmi rychle mění. Doporučuji proto sledovat web krajpomaha.cz, kde jsou průběžné informace," dodala Alena Hložková, vedoucí oddělení krizového řízení Olomouckého kraje.

I když je současná uprchlická krize zcela novou zkušeností, s nabídkou pomoci má Olomoucký kraj v posledních letech bohaté zkušenosti. Ukázalo se to například v průběhu epidemie covid-19 nebo během bleskových záplav, které kraj v minulosti postihly. Vloni také hejtmanství organizovalo pomoc jižní Moravě, kterou zasáhlo ničivé tornádo.

Eva Knajblová

www.krajpomaha.cz

SLOVO HEJTMANA

Vážené čtenářky a čtenáři,

ruská agrese na Ukrajině změnila mnoho věcí – naše chápání světa, uvědomění si, co reálně znamená mír, pocit (ne)bezpečí. Jsem velmi rád, že v této chvíli nedokázala zničit naše odhodlání pomáhat a bojovat za správnou věc. A dokonce způsobila nevídanou jednotu téměř celé Evropy (a celého světa), která se semkla proti putinovskému režimu a jeho válečnému řádění na území sousedního státu. Jsem velmi hrdý na všechny z vás, kteří Ukrajině pomáhají. Prosím, vydržte.

Olomouckému kraji se podařilo během rekordní doby spustit Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině. Jde o centralizovaný orgán, kde lidé prchající před válkou najdou všechno potřebné – informace k ubytování, azylovému řízení, zdravotnímu pojištění, pracovním možnostem, a vyřídí zde další věci. Naleznou tu lékařskou péči, odpočinek, občerstvení, psychologickou pomoc, ale také třeba kočárky a hračky pro své děti. Centrum zároveň pomáhá organizovat sbírku, která shromažďuje materiál na pomoc válečným uprchlíkům. Všechny další důležité informace pak nabízí webové stránky krajpomaha.cz, které tak dobře fungovaly už v době pandemie covidu.

Věřím, že až strašlivé lidské utrpení na Ukrajině skončí, většina z nás z krize vyjde posílena. Ano, bude nás to stát spoustu prostředků, leccos budeme muset oželet, zhorší se nám finanční situace. Pokud si však zachováme svobodu a demokracii, která je zárukou míru, neprohrajeme.

Josef Suchánek,
hejtman Olomouckého kraje

KACPU
KRAJSKÉ ASISTENČNÍ CENTRUM POMOCI UKRAJINĚ
КРАЙОВИЙ КОНСУЛЬТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР ДЛЯ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ
HANÁCKÁ KASÁRNA
1. MÁJE 803/1, OLOMOUC
+420 771 235 570/571
pomoc@olkraj.cz
(NON-STOP/ЦІЛОДОБОВО)

Kraj se opět rozsvítí modře

Olomoucký kraj se i letos zapojí do projektu Česko svítí modře. Ten upozorňuje na problémy lidí s autismem a jejich rodin. Budova krajského úřadu v Olomouci se proto v noci z 2. na 3. dubna rozsvítí modře.

Dotace pro rychlý internet a on-line zdravotnictví

Olomoucký kraj připravil nový dotační program v oblasti SMART projektů, který je zaměřen na rychlejší internetové připojení a moderní zdravotní péči. Příjem žádostí probíhá od poloviny března a o peníze se mohou hlásit obce a poskytovatelé zdravotnických služeb. Ti první získají finance například na podporu zavádění vysokorychlostního internetu, zdravotníci pak na pořízení přístrojů nebo softwaru pro oblast eHealth.

„Plníme slib, který jsme dali v programovém prohlášení Rady Olomouckého kraje, že se zaměříme také na rozvoj regionu v oblasti IT a Smart region. Naším cílem je růst takových aktivit, které přispějí ke zvýšení kvality života v našem kraji a pomohou obcím a organizacím působícím ve zdravotnictví s naplněním konceptu Smart region," uvedla radní Zdeňka Dvořáková Kocourková, která má ve své gesci mimo jiné právě oblast IT a Smart region.

Dva miliony korun pro každou z oblastí

V novém dotačním programu jsou k dispozici celkem čtyři miliony korun, které jsou rovnoměrně rozděleny mezi oba dotační tituly. Kromě podpory vysokorychlostního internetu mohou obce čerpat peníze například na zpracování koncepčních dokumentů, analýz i na nákup samotného Smart vybavení. Podpora v oblasti eHealth má zase přispět k rozvoji moderního zdravotnictví, jako je například dálkový přenos medicínských dat.

„Vloni se nám podařilo realizovat hned několik pilotních Smart projektů. Nakoupili jsme například přístroje pro sledování hladiny cukru v krvi těhotných žen trpících těhotenskou cukrovkou. Díky tomu nemusí nastávající maminka dojíždět do nemocnice, a přesto je na dálku pod trvalou kontrolou odborných lékařů. V jiném projektu jsme pořídili speciální kameru pro včasné odhalení vady zraku řidičů," přiblížila několik nových chytrých řešení radní Dvořáková Kocourková.

Bližší informace k dotačním titulům najdou zájemci na webu olkraj.cz v sekci Dotace.

Juraj Aláč

www.olkraj.cz

PROSTĚJOV | Biokoridor Hloučela letos čeká obnova a stabilizace porostů za více než 720 tisíc korun. Revitalizace bude zahrnovat nejen kácení neperspektivních porostů, ale i jejich náhradní výsadbu v části od ulice Tiché po občerstvení u Abrahámka.

PŘEROV | Povodí Moravy zahájilo další etapu stavby protipovodňových zdí. Ta bude probíhat v úseku nad železničním mostem a v lokalitě u tenisových kurtů. Součástí stavby bude také zhotovení hradidlových komor na kanalizační síti a dodávka mobilního hrazení.

ŠUMPERK | Ve městě jsou instalovány další nádoby na gastro odpad z domácností, celkem je ve městě 65 speciálních popelnic. Třídění odpadu z kuchyní odstartovalo v Šumperku loni v květnu, obyvatelé vytřídí v průměru za měsíc asi 6,5 tuny. Odpad využívá bioplynová stanice v Rapotíně.

JESENÍK | Devatenáct autovraků se už podařilo městu ve spolupráci s městskou policií odstranit z jesenických ulic. Nepojízdná nebo odstavená auta už neblokují parkovací místa. Odtah a související náklady hradí provozovatel. Autovraky mohou strážníkům nahlásit i občané, a to na bezplatné telefonní lince 156.

Po dvouleté pauze startuje soutěž Vesnice roku

Zatím posledním vítězem krajského kola soutěže se v roce 2019 stala obec Bělotín. Foto | Olomoucký kraj

Po přestávce vynucené koronavirem letos opět startuje soutěž Vesnice roku.

Olomoucký kraj ji podpoří částkou 650 tisíc korun. Na finanční prémie se mohou těšit obce, které skončí na prvním, druhém a třetím místě. Další peníze rozdělí hejtmanství v ostatních vyhlašovaných kategoriích.

„O peníze jde ale až na druhém místě. Cílem soutěže je totiž ukázat, že rozvoj vesnic stojí mnohdy na snaze malých skupin lidí, kteří se dokážou semknout a spolupracovat na rozvoji místa, kde bydlí. Výsledky jejich práce jsou pak důležitou inspirací a motivací pro ostatní," uvedl Jan Šafařík, náměstek Olomouckého kraje pro regionální rozvoj.

Obce mohou podávat přihlášky do 29. dubna. Samotné hodnocení pak bude probíhat od začátku května do konce června. Odborná komise jednotlivé vesnice navštíví, aby zjistila, jak se v nich lidem žije. „Posuzuje se například investiční rozvoj, ale také spolkový nebo kulturní život, který je základem každé dobré vesnice," dodal Šafařík.

Podrobnosti k soutěži včetně přihláškových formulářů najdou zájemci na webu.

Eva Knajblová

www.vesniceroku.cz

Dobrochov se utká o titul Evropského kvetoucího sídla

Obec Dobrochov na Prostějovsku na konci června uvítá porotu mezinárodní soutěže Entente Florale Europe 2022. Právo reprezentovat Českou republiku získala obec s necelými 400 obyvateli díky soutěži Vesnice roku 2019, kdy získala Zelenou stuhu České republiky za nejcitlivější přístup k životnímu prostředí.

O titul Evropského kvetoucího sídla se s nejzelenější obcí Česka utká jedenáct evropských sídel z Belgie, Německa, Maďarska, Rakouska a Irska. „Péče o životní prostředí, ochrana krajiny, důraz na ekologii a kvalitu veřejného prostředí patří dlouhodobě mezi naše priority. Zisk Zelené stuhy ČR a účast v evropské soutěži je na jedné straně velká radost a pocta, na straně druhé obrovský závazek představit Dobrochov jako skutečné Evropské kvetoucí sídlo. Současně je dobrou příležitostí zapojit do tvorby prostředí ještě více obyvatel obce. A také si udělat vnitřní inventuru toho, co jsme udělali a co ještě udělat můžeme. Co ještě můžeme zlepšit," uvedl dobrochovský starosta Miloslav Kříž.

Program hodnotící komise je naplánován na minuty

Mezinárodní odborná komise, složená z předních evropských zahradních architektů a zahradních krajinářů, bude hodnotit péči o životní prostředí ve strategických dokumentech obce, jejich naplňování a uskutečňování. Navštíví postupně nový lokální biokoridor, zhodnotí výsadbu alejí a jejich propojení s přírodou, výsadbu obecních parků a také zapojení veřejnosti do zvelebování obce, což je jedním z důležitých kritérií celkového hodnocení.

Samotná prezentace obce začne vzájemným představením v 9 hodin a potrvá do 13 hodin, což je čas stanovený pro obce do 5 000 obyvatel. Součástí prezentace bude i představení kulturního a společenského života obce. „Po obědě bude připraven tiskový brífink s předsedou poroty a hodnotící den bude zakončen společnou neformální večeří s krátkým kulturním programem," upřesnil starosta Miloslav Kříž.

Soutěž Evropských kvetoucích sídel každoročně vyhlašuje organizace Association

Européenne pour le Fleurissementet lePaysage (AEFP), což je nevládní nezisková organizace se sídlem v Bruselu. Projekt v roce 1975 iniciovaly dvě květinové velmoci – Francie a Velká Británie. Postupem času se připojovaly další země a celá akce se tematicky rozšiřovala. Dnes se hodnocení poroty netýká pouze rozkvetlé obce, ale celkového přístupu k udržitelnosti životního prostředí, jeho tvorbě a ochraně. Garantem české účasti je Ministerstvo životního prostředí a jejím organizátorem Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu, která zastupuje Českou republiku v AEFP. Vyhlášení výsledků se uskuteční v září v maďarském Siofoku.

Juraj Aláč

Pomoc Ukrajincům stojí na dobrovolnících

Na vpád ruských vojsk na Ukrajinu ve čtvrtek 24. února zareagoval i Olomoucký kraj a prakticky okamžitě zasedla bezpečnostní rada kraje. Ta řešila bezodkladnou pomoc lidem prchajících před válkou a zajištění jejich ubytování a nezbytné pomoci. V čele oddělení krizového řízení Olomouckého kraje stojí Alena Hložková, která má s krizovým řízením bohaté zkušenosti.

Povodně, covid a teď válka na Ukrajině a s tím spojený útěk civilistů i do našeho kraje – jak region z pohledu krizového řízenu tuto situaci zvládá?

Epidemie covid-19 nás hodně naučila, protože šlo o zcela novou situaci. Současná vlna válečných uprchlíků je také nová situace, ale v průběhu covidu jsme velmi dobře vyladili spolupráci se všemi složkami integrovaného záchranného systému, se starosty, s nemocnicemi, školami – tohle všechno se nám teď velmi hodí a funguje to dobře. Samozřejmě je řada nových problémů, které musíme řešit za pochodu.

> *Všichni dobrovolníci a dárci si zaslouží obrovský respekt a naše poděkování.*
>
>
> Alena Hložková
> oddělení krizového řízení

Aktuální je pomoc válečným uprchlíkům, pro které vzniklo velmi rychle Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině (KACPU) přímo v budově krajského úřadu. Jak náročná byla jeho příprava?

Náročná byla velmi a ráda bych poděkovala všem lidem, kteří se na přípravě centra podíleli. Snažili jsme se pracovat co nejrychleji, což se projevilo tím, že náš kraj byl jedním z prvních v Česku, který takové centrum zřídil. Nejprve působilo centrum přímo v budově krajského úřadu, poté jsme ho přestěhovali do Hanáckých kasáren v Olomouci, kde jsou pro něj daleko lepší podmínky.

Co všechno dokážou zajistit pracovníci KACPU? Dokdy myslíte, že bude centrum pomoci muset fungovat?

Centrum pomáhá uprchlíkům s jejich povinnou registrací v Česku, předává kontakty na ubytování, dokáže nabídnout stravu, pomůže s vyřízením žádosti o azyl, nabízí základní zdravotnické služby i psychosociální pomoc, která je pro lidi prchající před válkou velmi důležitá. KACPU bude fungovat tak dlouho, dokud to bude potřeba – nikdo dnes nedokáže říci, kdy válka na Ukrajině skončí.

S komunikací s Ukrajinci pomáhají třeba studenti Univerzity Palackého a další dobrovolníci
Foto | Olomoucký kraj

Jak důležitá je účast dobrovolníků?

Dobrovolníci tvoří jeden z hlavních pilířů, na kterých pomoc uprchlíkům stojí. Spolupracujeme velice úzce s Univerzitou Palackého v Olomouci v rámci tlumočení, hlídání v dětském koutku a další pomoci. Další řada dobrovolníků nabízí uprchlíkům ubytování, nosí nám materiální pomoc, některé organizace zajišťují také finanční sbírky, ve kterých se vybralo velké množství peněz. Všichni dobrovolníci a dárci si zaslouží obrovský respekt a naše poděkování.

Zmínila jste materiální sbírku. Co je teď nejvíce potřeba?

Jednu z těchto sbírek vyhlásilo přímo krajské asistenční centrum. Aktuálně potřebujeme přikrývky, lidé mohou přispívat do potravinové banky, z potravin se nyní nejvíce využívají masové a zeleninové konzervy, paštiky, balené pečivo, potřebujeme také hygienické pomůcky – třeba zubní pasty, kartáčky, tuhá mýdla a šampony. Seznam věcí, které schází, se velmi rychle mění. Doporučuji proto sledovat webové stránky krajpomaha.cz, kde jsou aktuální informace, nebo Facebook Olomouckého kraje.

Jak lidé z Ukrajiny svoji současnou situaci vnímají?

Projevují velkou vděčnost za to, že jsme je přijali a že jim pomáháme. V naprosté většině případů jde o maminky s dětmi a seniory.

SLOVO ODBORNÍKA

Petr Princ
ředitel, Charita Olomouc

Solidarita je úžasná, pomoc a spolupráce bude potřeba dlouhodobě

Jsme naprosto překvapeni mírou solidarity a podpory veřejnosti, v této chvíli potřebujeme navyšovat dobrovolnické zdroje, abychom vůbec mohli všechny nabídky přijmout.

Bohužel se obáváme, že nastávající problémy nebudou krátkodobé, pokud chceme začít běžet, musíme si rozmyslet, jestli máme před sebou krátkou rovinku, nebo maraton. Cítíme, že nejen naše možnosti, ale i zdroje společnosti nejsou neomezené, a proto o našem případném úspěchu, či neúspěchu rozhodne především efektivita řízení.

V současnosti nejvíce děkujeme dárcům, spolupracujícím organizacím, státní správě i samosprávě. Počítáme s intenzívní spoluprací, která je jednoznačně před námi.

POMOC UKRAJINĚ
Telefon:
703 136 226
E-mailová adresa:
ukrajina@olomouc.charita.cz.

Škola připravuje kuchaře ve špičkové učebně

Střední škola sociální péče a služeb v Zábřehu otevřela novou gastro učebnu za téměř 1,8 milionu korun. Na modernizaci vybavení se zásadní měrou podílel Olomoucký kraj, který do projektu investoval necelý milion, více než 800 000 korun pak putovalo z rozpočtu projektu Implementace krajského akčního plánu v Olomouckém kraji II (IKAPOK II).

„Mám z tohoto projektu a jeho výsledku opravdu radost. Nejen ze své osobní zkušenosti na Správě kolejí a menz Univerzity Palackého v Olomouci dobře vím, jak moc nám v současnosti na trhu práce chybí profese, které vychovává právě naše škola v Zábřehu. Moderně zařízená gastro učebna spolu s odbornými pedagogy umí vybavit studenty této školy potřebnými znalostmi a kompetencemi, a lépe je připravit pro budoucí zaměstnavatele, kteří na ně nejen v rámci Olomouckého kraje velmi čekají," uvedl při prohlídce nové učebny hejtman Olomouckého kraje Josef Suchánek.

Učebna nabídne více prostoru a nejnovější vybavení

Gastro učebna vznikla spojením původní učebny a bývalého kabinetu. Hejtmanství hradio stavební práce, modernizaci elektroinstalace a technické rozvody. Další peníze šly na samotné gastro vybavení. Novou učebnu budou využívat žáci oborů Kuchař-číšník a Stravovací a ubytovací služby. S rekonstrukcí začala firma vloni o prázdninách. „Z nového vybavení budou moci žáci využívat například moderní konvektomat, vakuovou baličku, barový drtič ledu a podobně. Kraj se touto investicí snaží podpořit nejen kvalitu odborné výuky, ale také přilákat více zájemců o obory v gastronomických službách," dodal Aleš Jakubec, radní Olomouckého kraje pro oblast školství. Modernizace gastro učebny zábřežské školy je součástí krajského projektu, ve kterém je na podobné investice připraveno zhruba 55 milionů korun. Peníze mají podpořit především obory, po kterých je na trhu práce největší poptávka. Kromě investičních a modernizačních akcí dojde také k prohloubení spolupráce mezi školami a firmami z regionu.

Juraj Aláč

Hledá se obec přátelská rodině

Organizujete ve své obci nebo ve městě aktivity na podporu rodiny a seniorů? Třeba společná setkání, výlety či sousedská posezení? Pak se můžete zkusit zapojit do soutěže Obec přátelská rodině nebo Obec přátelská seniorům. Nejlepší přihlášené projekty se mohou těšit na zajímavou finanční dotaci. „Do soutěže se může přihlásit kterákoli obec, která připravuje projekt na podporu aktivního rodinného života a nezapomíná ani na seniory," uvedl náměstek hejtmana Ivo Slavotínek.

Soutěž organizuje Ministerstvo práce a sociálních věcí a je členěna do několika kategorií – podle velikosti sídla i zaměření na cílové skupiny. Vloni se do projektu zapojilo na 90 obcí z celého Česka, které si mezi sebe rozdělily 17 milionů korun. „Minulý rok byl v rámci soutěže Obec přátelská seniorům oceněn Přerov. Smyslem projektu je podpora komunitního života v regionech," dodal náměstek Slavotínek.

Juraj Aláč

www.mpsv.cz

Kraj podpoří využívání vody v krajině, pomůže i s opravami infrastruktury

Olomoucký kraj letos poskytne dotace na modernizaci i rozšíření vodohospodářské infrastruktury a pomůže také s projekty na podporu životního prostředí a zemědělství. Obce, města i spolky budou moci získat podporu za desítky milionů korun. „Více než pěti miliony podpoříme projekty na přírodě blízká opatření pro zadržování vody v krajině, obnovu biotopů, zvyšování druhové rozmanitosti nebo například na zakládání a údržbu studánek," uvedl Martin Šmída, radní Olomouckého kraje pro oblast životního prostředí, odpadů a zemědělství.

Program už schválilo Zastupitelstvo Olomouckého kraje, běžet začne v březnu. Podrobnosti najdou zájemci na webu olkraj.cz v sekci Dotace. Tamtéž se dozví také informace k dalšímu aktuálnímu dotačnímu programu, kterým je Podpora výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury.

„V rámci tohoto balíčku je k dispozici 34 milionů korun. Ty mohou města a obce využít na výstavbu vodovodů, čistíren odpadních vod nebo na obnovení environmentálních funkcí krajiny, tedy především na obnovu pramenných oblastí či zakládání suchých poldrů a dalších retenčních prostorů," doplnil radní Šmída. Před dvěma lety zjišťoval Olomoucký kraj situaci v oblasti vodního hospodářství, ze které vyplynulo, že ze 772 obcí a jejich místních částí bylo bez kanalizace 248 z nich a 43 obcí nebylo napojeno na obecní vodovody.

> *V rámci tohoto balíčku je k dispozici 34 milionů korun. Ty mohou města a obce využít.*
>
> **Martin Šmída,** radní Olomouckého kraje

Hejtmanství uvolní peníze na podporu výstavby čistíren odpadních vod, vodovodů a kanalizací, ale i na stavby poldrů či založení studánek. Foto | Olomoucký kraj

Tři miliony půjdou na opravy

Další dotační program připravilo hejtmanství i pro obce, které mají starou infrastrukturu a peníze využijí na opravy. Obce z něj budou moci čerpat až tři miliony korun. „Peníze půjdou například na obnovu poškozených vodovodů nebo kanalizací, dále na odstranění havárií na vodovodních řadech a využití najdou také při preventivních opatřeních, které budou obce realizovat," vysvětlil radní Martin Šmída.

Peníze mohou žadatelé využít nejen na řešení technických havárií vodohospodářské infrastruktury, ale i na odstraňování následků přírodních katastrof – typicky povodní. Právě vodovody a kanalizace často utrpí velké škody při bleskových záplavách, které se Olomouckým krajem v minulých letech několikrát prohnaly. Naposledy v červnu 2020, kdy voda zaplavila obce Šumvald, Oskava a Břevenec na Uničovsku.

Olomoucký kraj tehdy do postiženého regionu vyslal pomoc, zorganizoval dobročinnou sbírku a zároveň pomáhal s dodávkami pitné vody, které se lidem nedostávalo.

Juraj Aláč

Nové cyklostezky i výchova cyklistů

Koncepce rozvoje cyklistické dopravy v Olomouckém kraji si letos stanovila řadu cílů a všechny se soustřeďují na jediné – nabídnout cyklistům bezpečnější a pohodlnější jízdu regionem. Řešit se budou regionální stezky i dálkové trasy. „Velkým přínosem je práce cyklokoordinátora, který zodpovídá za koncepčnost všech kroků, které kraj v oblasti cyklodopravy podniká. A podařilo se zároveň vytvořit pracovní skupinu pro rozvoj cyklistiky, která už také předložila zajímavé výsledky," uvedl Jan Šafařík, náměstek hejtmana pro regionální rozvoj, územní plánování a rozvoj venkova.

Letos se chce hejtmanství zaměřit například na výstavbu a údržbu cyklistických komunikací, podporu vlakových i autobusových linek, které umožňují přepravu jízdních kol, aktualizaci tištěného cykloprůvodce nebo na vypracování studií páteřních a dálkových cyklotras. „Součástí koncepce je také dopravní výchova, a to především u dětí. Nejde nám totiž jen o to, aby v kraji přibylo cyklistů, ale také o to, aby na kole jezdili bezpečně a ohleduplně," upřesnil náměstek Šafařík.

Eva Knajblová

LÁZEŇSTVÍ V KRAJI

Poznejte 8 míst, která stojí za návštěvu

Olomoucký kraj se může pochlubit hned šesti lokalitami, které mají statut lázeňského místa – řadíme se tak na špici v rámci celého Česka. Na stránkách krajského měsíčníku vám v následujících číslech všechny tyto lázně představíme, abyste věděli, kam vyrazit na výlet nebo na ozdravný pobyt.

„Statut lázeňského místa mají Velké Losiny, Bludov, Jeseník, Lipová-lázně, Slatinice, Teplice nad Bečvou, lázně provozují i obce Skalka a Bochoř. Tradiční medicínské lázeňství tak představuje jeden z nosných produktů kraje. Olomoucký kraj má po Karlovarském kraji nejvyšší lůžkovou kapacitu lázní," zdůraznila Milada Sokolová, uvolněná členka Zastupitelstva Olomouckého kraje pro oblast vnějších vztahů a cestovního ruchu.

Kraj se může pochlubit také několika ochrannými pásmy přírodních zdrojů minerálních vod. Léčivé prameny vyvěrají například v Ondřejově u Moravského Berouna, Domašově nad Bystřicí nebo u Horní Moštěnice, kde vzniká tradiční Hanácká kyselka.

„Lázeňská místa přitom nejsou určena jen pro ozdravovací pobyty, ale nabízí také skvělé wellness procedury. Kromě toho se všechna nachází v krásném prostředí Hané a Jeseníků, takže jsou také ideálním místem pro dovolenou s přáteli a výlety," dodala Sokolová.

Jaroslav Kropáč

PAMĚŤ NÁRODA

Odškodnění za způsobené příkoří odmítl

Františka a Josef Mišákovi žili v Bylnici na Valašsku, kde je stejně jako mnoho dalších rodin v kraji živilo rodinné hospodářství. Měli pole, kus lesa, louku a dobytek.

„Měli jsme se dobře až do zahájení druhé světové války. Přesně do té chvíle, kdy měl tatínek od dubna roku 1940 jiné bydliště, koncentrační tábor Dachau," říká o svém otci Josef Mišák, který se narodil v roce 1928 jako druhý nejstarší z devíti dětí.

Tatínek se zapojil do Obrany národa

Když v roce 1939 vznikla na území protektorátu Čechy a Morava odbojová organizace Obrana národa, Josef Mišák starší se okamžitě zapojil do její činnosti. Spolu se svými příbuznými z Přerova pomáhali s přechodem hranic na Slovensko těm, kteří se rozhodli z okupované země uprchnout. Často se jednalo o vojáky předválečné československé armády. Mnozí z nich se pak zapojili do zahraničního odboje. Josef Mišák starší se podílel na převedení asi třinácti uprchlíků. A protože jeho rodina žila v Bylnici v těsné blízkosti vily, kterou obsadilo gestapo, neměli to muži v dlouhých kožených kabátech při jeho zatýkání daleko. Psal se rok 1940 a Josef Mišák starší zatím netušil, že svoji rodinu spatří až za pět let.

Na útěku předstírali, že jsou milenci

Šestnáctiletý Josef našel na samém konci války ve schránce Vorladung – předvolání k nucenému nasazení. Spolu s ostatními mladými muži museli kopat protitankové zákopy v Kunovicích. Práce to byla velmi těžká, zmrzlou půdu dobývali lopatou a krumpáčem. Josef se rozhodl, že odtud uteče. Na kunovické nádraží se vydal hned po práci. Neměl doklady. Již z dálky mu bylo jasné, že jinak smělý plán má rezervy. Na nádraží stála hlídka a občas někoho legitimovala. K Josefovi se přidala krásná mladá žena a navrhla mu, ať společně předstírají, že jsou milenci. Šance na odhalení se tím značně snížila, nacisté přece nebudou mileneckou dvojici kontrolovat.

„Byla odněkud ze Slovenska a nejspíš také utíkala. Nikdy v životě jsem ji už neviděl," říká Josef Mišák. Domů se dostal kolem třetí ráno. Uběhlo několik dní a v Bylnici se objevil první rumunský voják. Válka pro Josefa skončila.

Táta nevstoupil do JZD

Psal se rok 1950, když Josef maturoval na Střední průmyslové škole v Gottwaldově. Vzápětí na to nastoupil na vojenskou základní službu jako tankista do Nového Jičína. Když se dva roky na to z vojny vrátil, jeho tatínek stále ještě vedl hospodářství a odmítal vstoupit do Jednotného zemědělského družstva. „Táta statek nikdy nedal, i když na něj dost tlačili. Byl dříč a umřel ve stoje, v roce padesát osm. Šel ještě osekat strom a máma ho tam našla ležet," uzavírá Josef Mišák.

Ze strany vystoupil po invazi sovětských vojsk

Josef Mišák byl členem Komunistické strany od roku 1948 a přesně o jednadvacet let později z ní vystoupil. Došlo k tomu asi rok po vpádu vojsk Varšavské smlouvy do Československa. Po prověrkách, které následovaly, jej za trest sesadili z vedoucí pozice a snížili mu platovou třídu. Zároveň jej v době, kdy ještě žil jeho otec, přemlouvali ke vstupu do Lidových milicí:

„Já jsem jim velmi kvalifikovaně řekl, že to je na nic, že to je zbytečná organizace, protože máme tři sta padesát tisíc vojáků a za zády Sovětský svaz, a tím skončila i moje kariéra. Doma pak říkám: „Tati, dneska jsem mohl být slavný, mohl jsem vstoupit do milice". „Už bys neměl kde spát," řekl on.

Když v roce 1989 komunistický režim padl, Josef Mišák to vítal s radostí. „Po revoluci mi dokonce chtěli platit nějaké odškodnění, ale to jsem odmítl, protože si dobře uvědomuju, jak jsem byl blbej, že jsem do tý strany vůbec kdy lezl."

Josef Mišák ve vojenské uniformě v roce 1951. Foto | archiv Post Belum

Josef Mišák žil v roce 2022 v Přerově.

František Vrba,
dokumentarista
Paměti národa Střední Morava

Paměť národa existuje díky Vám | Hrdinové 20. století odcházejí. Nesmíme zapomenout. Dokumentujeme a vyprávíme jejich příběhy. Znáte ve svém okolí někoho, jehož příběh bychom měli zaznamenat? Kontaktujte nás telefonicky na 777 763 388. Záleží vám na odkazu minulých generací, na občanských postojích, demokracii a vzdělávání? Pomozte nám!
Při pravidelné podpoře se stáváte členy Klubu přátel Paměti národa. Vaše příspěvky nám pomáhají udržovat kontinuitu naší práce a umožňují nezávislost. https://podporte.pametnaroda.cz
Děkujeme statutárnímu městu Olomouc a Olomouckému kraji za podporu při natáčení příběhů pamětníků.

OKÉNKO STAROSTY

Mojmír Grepl
starosta obce Vitčice

První písemná zmínka o naší obci je z roku 1353. Nachází se v nejjižnější části Olomouckého kraje a sousedí se Zlínským krajem. Svou velikostí patříme mezi nejmenší obce regionu. V současné době zde žije 180 obyvatel a jako samostatná obec fungujeme od roku 1990.

Na katastru obce s celkovou výměrou 460 ha se nachází přírodní rezervace Vitčický les o celkové rozloze 96 ha, což je významný souvislý lesní celek v jižní části prostějovského okresu. Další významnou bio lokalitou je Vitčický rybník o celkové rozloze 5 ha, který čeká rozsáhlá revitalizace. V rámci další etapy realizace společných zařízeni po pozemkových úpravách, kterou zajišťuje Státní pozemkový úřad v Prostějově. Protože jsme na Hané, je téměř jediným a zásadním zdrojem podnikání zemědělská prvovýroba, kterou v naší obci provozuje převážně ZOD Agrispol Mořice. Vzhledem k naší velikosti obce, a především k obecnímu rozpočtu, je vzájemná spolupráce obce a zemědělců nezbytná pro rozvoj celého území. V našem katastru máme spoustu drobných sakrálních staveb, jako například malá kaplička na návsi opravená v roce 2002 a pět křížů a soch v okolí opravených v roce 2020 za finančního přispění Olomouckého kraje a Ministerstva zemědělství. V současné době připravujeme zpřístupnění poslední obnovené sakrální stavby, a to Černého kříže, jehož obnovu provedla sochařka Tereza Holá.

Současný kulturní a společenský život se zase dostává do zaběhlých kolejí. Po roční covidové přestávce jsme obnovili tradiční „ostatky" s voděním medvěda po dědině i s večerním pochováváním basy. Nyní nás čeká příprava na červnový pohádkový les pro děti, který připravujeme už od roku 2007, a je to naše největší roční akce. Počet návštěvníků z okolí několikanásobně přesáhne počet stálých obyvatel, což znamená, že se na přípravě musí podílet téměř polovina vesnice. Před pár lety se nám povedlo obnovit tradiční vaření „trnek" neboli povidel. Jedná se o hromadnou víkendovou akci, kdy se na přípravě a vlastním vaření vystřídají jak mladí, tak i ti zkušenější.

V současné době připravujeme infrastrukturu pro rodinnou výstavbu, což je důležité především pro zachování stávající mladé generace v obci, ale i pro lidi, kteří by se rádi zapojili do malé a fungující komunity společenského života v naší obci. Nejde tak jen o navýšení daňového rozpočtu, ale o zlepšení života na vesnici. Mám pocit, že v současné době se k nám přistěhovaly mladé rodiny, které se chtějí zapojit do veřejného dění v obci a také podporují a aktivně se začleňují do místních spolků i se svými dětmi. A tak vzhledem k tomu, že tuto funkci vykonávám jako neuvolněný starosta už od roku 2006, jsem i nadále naplněn, snad ne naivním, optimizmem, že to má nějaký smysl.

POVĚSTI Z KRAJE

Vílí dům – Sovinec

Blízko Sovince je v lesích kopec s vápencovým skaliskem, jemuž se říká Vílí dům. V jeho okolí se časem dějí podivné věci, zejména noční dobou, proto se tomu místu lidé vyhýbají.

Jednou tam pod skalou sbírala roští chudá stařenka ze Sovince. Když si je svazovala do otepi a chystala se už domů, spatřila najednou na skalisku skrčené děcko s velikánskou hlavou. Tak asi tříleté jí připadalo. Třáslo se chuděrka zimou a zachumlávalo se do chatrných hábů, co na sobě mělo. Hlavu si opíralo o kolínka.

Bylo stařence děcka líto, divila se, kde se tu samo bere, jde k němu, hladí je a vyptává se ho, čí je. Ale děcko ani muk, jen pokňourávalo zimou. I vzala je stařenka do náručí a zanesla je domů.

Ve světnici honem vysadila zimomřivého nalezenečka na pec, aby se tam trochu ohřál, a ohlížela se po troše jídla pro něho. Co tak šamořila okolo kamen, najednou se ozvalo venku: – Hilare! Hilare!

A milí braši, do stařenky jako by hrom udeřil. Jak taky ne! Sotvaže děcko zaslechlo volání, vyskočilo jako srnec, hup s pece dolů, zařehonilo se jako hříbě a totam.

Byl to šotek z Vílího domu.

Jednou zas – bylo to v čas, kdy dozrává obilí – šli tam dva sousedé ze Sovince na noc hlídat úrodu před lesní zvěří. Měli pole zrovna u lesa, sedli si tedy s ručnicemi do příkopu, dělíce od sebe pole a revír. Byla krásná tichá noc, nikde se ani lísteček nehnul. Sousedé musili nacpávat dýmku za dýmkou a vykládat si, jinak by byli usnuli.

Vtom právě někde odtroubil ponocný jedenáctou – najednou taková vichřice, až se stromy ohýbaly, a rachot, jako by se skály bořily. Sousedi se přikrčili jako zajíci do brázdy, ani nedutali.

Za malou chvíli se zase všecko ztišilo a muži honem zapalovali dýmky, které jim byly vyhasly. Ale nezapálili. Náhle se znova strhlo hrozné povětří a mužům se zdálo, že se do lesa valí jakási strašná obluda. Zase se stromy ohýbaly a zase ten hrozný rachot. Už už to přestávalo, když se najednou z blízké lesní cesty ozval dusot koňských kopyt. Jako by se tudy hnala setnina husarů. No, co je moc, to je moc! Teď už to sousedé déle nevydrželi, popadli ručnice a upalovali, co jim nohy stačily. Víckrát by je tam byl v noci nikdo ani za živého Boha nedostal.

Takové věci umějí duchové z Vílího domu.

Co je na pověsti Vílí dům (Sovinec) (ne)pravdivého?

Ono místo nedaleko Sovince opravdu existuje a kdokoliv ho může navštívit. Sám se tak může přesvědčit, zda tam opravdu straší a zda by při nějakém nočním ponocování na tajuplném místě opravdu uviděl něco nadpřirozeného.

Hrad Sovinec založili bratři Vok a Pavel z rodu Hrutoviců, později pánů ze Sovince, asi v roce 1334.

Karel Kaláb,
Pověsti hradů moravských a slezských 1937

PO VPÁDU RUSKA NA UKRAJINU ZAČALY OBCE V OLOMOUCKÉM KRAJI ŘEŠIT HUMANITÁRNÍ POMOC, POŘÁDAT SBÍRKY A UBYTOVÁVAT UPRCHLÍKY. JAK SE SOUČASNÁ KRIZE DOTKLA VAŠEHO MĚSTA A JAKÁ JSTE PŘIJALI OPATŘENÍ?

Zdeňka Blišťanová
starostka města Jeseník

Zřídili jsme telefonní linku a e-mailovou adresu určenou pro nabízení pomoci lidem na Ukrajině. Pracovníci města zde shromažďují nabídky pomoci od jednotlivců a firem. Nabídky evidují a v případě, že najdou příjemce, dojde k zprostředkování pomoci. Na této lince je také možné získat poradenství a pomoc pro ukrajinské rodiny nebo jednotlivce, kteří přicestovali na Jesenicko, chtějí zde setrvat a musí si vyřídit potřebné záležitosti. Nabízíme i tlumočnické služby. Rovněž jsme rozšířili webové stránky o sekci s názvem Pomoc Ukrajině, kde lze nalézt vše potřebné. Ve městě již bylo zorganizováno několik materiálních sbírek, vznikla facebooková skupina Jeseník pomáhá Ukrajině, byla vyvěšena vlajka a nasvícena radnice v barvách ukrajinské vlajky jako výraz sounáležitosti a podpory Ukrajině a projev solidarity se všemi občany ukrajinské národnosti.

Pavel Kuba
starosta města Mohelnice

Spolupracujeme s krizovým štábem Olomouckého kraje, kterému jsme pro potřeby ubytování nabídli naši chatu s kapacitou 40 míst. V Mohelnici má kraj volnou budovu školy bývalé Obchodní akademie. V této souvislosti jsme hejtmanství požádali, aby tuto budovu na ubytování uprchlíků z Ukrajiny připravil. Jsme schopni zabezpečit výuku ukrajinských dětí, naše škola je na to kapacitně a výukově připravena. V Mohelnici a okolí jsou volná pracovní místa v podniku Siemens a společnosti Úsovsko, obě společnosti jsou připravené přijmout pracovnice z Ukrajiny. Jsme připraveni pomoci práci pro ubytované ve městě zprostředkovat, máme vše projednané s řediteli těchto společností. Humanitární sbírku pořádáme a shromažďujeme vše v hasičské zbrojnici. Zásilka 1 000 kusů lékárniček byla již osobně jedním zastupitelem města na Ukrajinu doručena.

Viktor Kohout
starosta města Litovel

Město uspořádalo úspěšnou sbírku věcného materiálu pro konkrétní města na Ukrajině a společně se statutárním městem Olomouc byl vyslán kamion pomoci. Začleňujeme na naše komunikační kanály ověřené finanční sbírky pro pomoc civilním obyvatelům. Město díky dobrovolníkům má novou ubytovnu pro 35 osob i se zázemím. Součinnost města je na svozu odpadů a zajištění wifi sítě na této ubytovací kapacitě. V současné době řešíme nevyužité bytové prostory v centru města, které jsou však v žalostném stavu, a jsou zde vynucené nemalé náklady na znovuzprovoznění.

Jiří Kudláček
starosta města Hranice

Město okamžitě zaujalo jednoznačný postoj, hned 24. února přijali zastupitelé města jednomyslně usnesení, kterým ruskou agresi odsoudili, a zároveň rozhodli o vyvěšení ukrajinské vlajky na hranickém zámku. Svolal jsem krizový štáb a zorganizovali jsme o víkendu 26. a 27. února přepravu uprchlíků z Polska a zajistili jim ubytování a stravování. Do akce se přímo na hranicích zapojili i městští strážníci. Město zajistilo přechodné ubytování pro tyto uprchlíky v Lázních Teplice nad Bečvou a postupně je předáváme do krajského centra KACPU. Ve spolupráci s Charitou Hranice spolupořádáme sbírku potřebných věcí. Zajišťujeme také informace na pro české občany, kteří chtějí pomoci, i pro ukrajinské uprchlíky, a to i v ukrajinštině. Kvůli organizaci všech těchto aktivit město zřídilo pracovní skupinu „Ukrajina" a rada města vyčlenila půl milionu korun na zabezpečení zejména ubytování ukrajinských uprchlíků.

Michal Obrusník
starosta města Konice

Město Konice v reakci na vlnu lidí prchajících z Ukrajiny před válkou vyvolanou Ruskou federací začalo jednat okamžitě. Vytipovali jsme možnost ubytování v budově města. Během 14 dnů od zahájení války jsme připravili krizové ubytování s deseti lůžky, společnou kuchyní a sociálním zázemím. Děkuji všem lidem, kteří zareagovali na naši výzvu a darovali postele a další potřebné vybavení do námi zřizovaných krizových prostor. Samozřejmě velmi děkuji i lidem, kteří reagovali nabídkou ubytování v jejich soukromí. Našim cílem je připravit se na příchod členů rodin, a to za lidmi, kteří k nám přišli již před válkou. V pondělí 8. března schválilo zastupitelstvo města finanční dar na účet Charity České republiky. Stále řešíme ve spolupráci s Charitou Konice konkrétní požadavky věcné sbírky a odvoz materiálu pro ubytovnu uprchlíků v Nitře na Slovensku.

Miloslav Přikryl
starosta města Lipník nad Bečvou

Po zahájení vojenských útoků na území suverénního státu Ukrajiny ve čtvrtek 24. února zahájil činnost i Krizový štáb ORP Lipník nad Bečvou, který pravidelně zasedá. Město Lipník nad Bečvou, ve spolupráci se střediskem Charity v Lipníku nad Bečvou, pořádá veřejnou materiální a potravinovou sbírku pomoci. Zajišťujeme ubytování i jinou pomoc příchozím vysídleným osobám z Ukrajiny, které se přihlásí o pomoc na Městském úřadě v Lipníku nad Bečvou. V současné chvíli je u nás 44 osob, kterým jsme nápomocni.

Radek Vincour
starosta města Uničov

Do této chvíle se ruská agrese na Ukrajinu do chodu města příliš nepromítla. Ukrajinské rodiny, jež k nám zatím přišly, zde většinou mají vlastní zázemí. S našimi partnery nabízejícími ubytování se ale připravuje na příchod lidí, kteří budou potřebovat větší pomoc. Už dopředu se snažíme se nastavit nějaké procesy, abychom mohli pomáhat rychle a efektivně. Také se na nás obrátilo naše ukrajinské partnerské město Dubno s prosbou o konkrétní materiální pomoc. Vyhlásili jsme proto sbírku zdravotnického materiálu a dalších potřeb, k tomuto účelu jsme také zřídili transparentní účet.

Petr Měřínský
primátor města Přerova

Naše město okamžitě zareagovalo. Už v první den, kdy válka vypukla, jsme byli v kontaktu s naším partnerským ukrajinským městem Ivano-Frankivsk, které nás požádalo o pomoc. Po dohodě jsme pro ně nakoupili za 200 tisíc korun elektrocentrály, které požadovali, a také optické přístroje z Meopty. Kromě toho jsme nachystali stany, spacáky, karimatky, trvanlivé jídlo a zdravotnický materiál. Zároveň jsme zorganizovali sbírku mezi občany. Veškerá pomoc pak putovala v pátek 4. března k našim partnerům. Kromě toho zastupitelstvo vyčlenilo částku ve výši 3 miliony korun na pomoc Ukrajině – tyto peníze budou uvolňovány postupně podle aktuální potřeby. Nachystali jsme rovněž přechodný domov pro uprchlíky. První rodiny máme ubytované na faře v Předmostí a pro běžence je vyhrazen rovněž Hotel Zimní stadion. Pomáháme také dětem, které se dostaly do Přerova, první z nich už jsou ve školce a škole – a učitelé pro ne vytvářejí takové zázemí, aby pro ně přechod do školy v cizí zemi byl co nejpříjemnější.

Stanislav Orság
starosta města Šternberk

Ve Šternberku koordinujeme pomoc lidem z Ukrajiny po dohodě s krizovým štábem Olomouckého kraje. Veškeré nabídky ubytování, hmotné pomoci směřujeme do centrální evidence na krizový štáb. Město připravilo a s pomocí darů spoluobčanů, Charity apod. vybavilo zatím 4 byty pro uprchlíky z Ukrajiny. Byty obsazujeme po dohodě s krizovým štábem. Od úterka 8. března jsou již 2 byty obsazeny a nyní očekáváme další ukrajinské rodiny. Jde o rodiny, které měly cíleně zájem o pobyt ve Šternberku. Ve městě působí také další organizace např. Charita, která organizuje materiální pomoc, Dětský klub Eccáček, z.s., nabízí prostory své herny pro využití maminek s dětmi. Pomoc organizují také občané města, ať již poskytnutím ubytování, nebo finanční či materiální podporou. Děti, které přišly do Šternberka společně s maminkami, se budou postupně začleňovat v našich mateřských a základních školách a volnočasových zařízeních.

Miroslav Žbánek
primátor města Olomouc

Už v době, kdy situace eskalovala v diplomatické rovině, jsme jako město vyjádřili Ukrajině podporu. Po vypuknutí války jsme navázali kontakt s městem Černivci na jihozápadě Ukrajiny a zorganizovali jsme sbírku materiálu podle jejich požadavků. Ke sbírce jsme přidali další potřebné věci, jako zdravotnický materiál, dalekohledy či termovize, a na ně jsme uvolnili z rozpočtu města 1,5 milionu korun. Chystáme další sbírku různých zařízení pro civilní ochranu města Černivci. V evakuačním centru na Tererově náměstí jsme připravili zázemí pro přechodné ubytování stovky lidí a další asi tři desítky míst jsme vytvořili v azylovém domě pro ženy a matky s dětmi. Oběma těmito zařízeními už prošly desítky žen s dětmi. Jsme připraveni pomáhat dál, události nasvědčují tomu, že ta hrozná situace hned tak neskončí.

František Jura
primátor statutárního města Prostějova

Statutární město Prostějov zorganizovalo sbírku humanitární pomoci pro čtvrtmilionové sídlo Černivci ležící v jihozápadní části Ukrajiny. Připojili jsme se k Olomouci, která má s městem Černivci uzavřeno partnerství. Naši občané během několika dní shromáždili velké množství darů a pokračují v tom i nadále. Další pomoc proto hodláme poskytnout Mukačevu. V tomto případě je prostředníkem slovenský Prešov, s nímž nás spojují dávné partnerské vazby. Počítáme také s pomocí rodinám lidí prchajících před válkou přímo k nám. Vytipovali jsme v Prostějově několik bytů, připravujeme se na možnost výuky ukrajinských dětí v našich školách a na posledním jednání rady města jsme odsouhlasili i jejich dočasné bezplatné stravování.

Tomáš Spurný
starosta města Šumperk

První krok, který jsme učinili, bylo vytvoření Fondu humanitární pomoci Ukrajině ve výši jeden milion korun, z něhož hradíme nezbytné náklady. Zároveň jsme spustili evidenci nabídek pomoci z nejrůznějších oblastí. Díky tomu má město k dispozici rozsáhlou evidenci materiální pomoci občanů města, z níž využívá v případě potřeby konkrétní nabídky. Ve spolupráci se soukromými aktivitami jsme se postarali o několik ukrajinských rodin, vytvořili jsme také pracovní tým sociální a metodické péče o rodiny uprchlíků. Od pondělí 7. března nabízíme ukrajinským dětem ve volnočasovém centru Doris aktivity, včetně jazykového koutku. Jsme také v kontaktu s pedagogicko-psychologickou poradnou v případě, že by bylo potřeba pracovat s dětmi s traumatem. Jsme připraveni děti přijmout do škol. Organizujeme také sbírku humanitární pomoci, každou sobotu přijímáme trvanlivé potraviny, přikrývky, dětskou výživu a další potřebné věci, které pak každé pondělí a středu vydáváme těm, kteří je potřebují. Část materiální pomoci chceme směřovat přímo na Ukrajinu. Vše koordinujeme s Krajským asistenčním centrem pomoci Ukrajině v Olomouci.

František John
starosta města Zábřeh

Tíživá situace obyvatel válkou sužované Ukrajiny vyvolala také na Zábřežsku vlnu solidarity. Charita Zábřeh zajistila záhy po ruské invazi jednorázovou materiální sbírku, do které se lidé štědře zapojili; dále pomáhá uprchlickým skupinkám v regionu, především ženám a dětem, za tímto účelem zřídila Centrum Ondřej, Zábřežské centrum pomoci Ukrajině. Další sbírku uspořádal Český červený kříž. Studenti zábřežského gymnázia se zapojili do potravinové sbírky pro azylové centrum v Koločavě. Na zoufalou situaci Ukrajiny zareagovalo množství lidí také individuálně. Město Zábřeh zatím vyčlenilo celkem pět bytů. Zábřežská kulturní a Základní umělecká škola Zábřeh připravily Benefiční koncert pro Ukrajinu. Město Zábřeh v rámci krizového řízení intenzivně spolupracuje s Olomouckým krajem a dalšími institucemi při řešení celé řady témat s krizí souvisejících.

Ministr podpořil rodiče dětí s hendikepem

Ministr práce a sociálních věcí na setkání s rodiči hendikepovaných dětí.

Foto | Společnost pro ranou péči, pobočka Olomouc

Na konci února navštívil olomoucké centrum rané péče ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka, aby se setkal s rodinami, které vychovávají dítě s vážným hendikepem. Středisko rané péče chtělo ministra upozornit, že dostupnost odborné péče je limitována kapacitami pracovišť, ty jsou dlouhodobě podfinancované a rodiče s postiženými dětmi čekají na služby i déle než rok. „Dostupnost rané péče v regionech napříč Českou republikou je často problematická. Pro co nejlepší vývoj dítěte je stěžejní, aby se rodinám dostalo pomoci včas, co nejdříve po sdělení diagnózy. Cílem jednání bylo představení služby rané péče prostřednictvím příběhů rodičů. Požadovali jsme vybudování národní sítě rané péče a zajištění financování pro všechny kraje podle stejného klíče," uvedla ředitelka olomouckého centra Pavla Matyášová.

„Požadavek, aby státem a kraji byla garantována síť rané péče, je naprosto oprávněný. Z jednání si odnáším, že prioritou je zajistit dostupnost služby pro rodiče, rodiny a děti v rozumném reálném čase. Budu se snažit s kolegy na ministerstvu nejen v oblasti finanční, ale i v oblasti zákonných a jasně definovaných standardů." uvedl po schůzce ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka.

Pomoc potřebují tisíce rodin

V České republice je zhruba 30 tisíc dětí se zdravotním postižením ve věku do 7 let. Souhrnná kapacita rané péče v České republice ale aktuálně postačuje na podporu pouhých 14 procent z nich. Mezi jednotlivými kraji panují poměrně značné rozdíly. Na území republiky je 49 poskytovatelů rané péče, nejdelší čekací lhůty, delší než rok, má kraj Moravskoslezský, Jihomoravský, Praha a Středočeský kraj.

Společnost pro ranou péči podporuje rodiny dětí s hendikepem již od roku 1990 a patří k největším poskytovatelům služby rané péče v České republice. Posláním organizace je zajistit rodinám dětí s ohroženým vývojem nebo s postižením potřebnou pomoc a odbornou podporu tak, aby svůj život zvládaly lépe a rodiče se nemuseli uchylovat ke krajním řešením, jaké představuje umístění dítěte do ústavní péče. V roce 2020 prostřednictvím svých pracovišť podpořila celkem 820 klientských rodin ranou péčí, 41 rodin bylo podpořeno sociálně aktivizační službou a 15 rodin odlehčovací službou.

Juraj Aláč

Soutěž o nejlepší povídačku

Podpory literárních talentů není nikdy dost, a tak vznikla literární soutěž Kolébka. Autoři, kteří se do ní zapojí, mají napsat povídačku, která se vztahuje k Olomouckému kraji – k památce, události, krajině, osobě, legendě či jiné zajímavosti. „Co je literární žánr povídačka? Povídání, pověst, povídka, pohádka, bajka, báchorka, smyšlenka, tlach, žvást, výmysl, klep – dalo by se říci i „Jedna paní povídala". A takovou povídačku hledáme: povídačku, která čtenáře rozesměje, dojme, znejistí, či vystraší, ale v každém případě jej zaujme natolik, že ji bude chtít vyprávět dál," uvedla Marie Krajplová z pořádající agentury Binary code.

Fantazii se meze nekladou, snahou je vytvořit městskou legendu

Kolébka je literární soutěž, kterou pořádá Binary code s.r.o. v rámci festivalové sekce Book Blacksphere pod audiovizuálním a multimediálním festivalem Blacksphere konaným v Račím údolí na Jesenicku. Literární soutěž Kolébka navazuje na edici audioknih Kolébka, které připomínají jedinečné literární počiny. Do soutěže se může přihlásit kdokoli bez ohledu na věk či spisovatelskou zkušenost, podmínkou je dodat text v českém jazyce o maximální délce 9 000 znaků.

„Zadání je jasné: napsat povídačku na motiv Olomouckého kraje. Vše ostatní už je pak na autorech a jejich fantazii. Cílem literární soutěže není opsat jinými slovy dávno existující příběh. Hledáme povídačku, která bude tak chytlavá, že se stane městskou legendou. Nejlepší povídačka vyhraje ručně šitou pozlacenou koženou knihu. Deset nejlepších povídaček převedeme do podoby audioknihy," dodala Marie Krajplová. Soutěž byla vyhlášena 15. března a autoři mohou své výtvory zasílat prostřednictvím formuláře na webových stránkách openair.blacksphere.one/ do 10. května. Vítězné povídačky budou vyhlášeny 26. června na audiovizuálním a multimediálním festivalu Blacksphere v Račím údolí.

Juraj Aláč

www.binarycode.one

Příjem žádostí do zásobníku zájemců o kotlíkovou dotaci už jen do konce března

V pátek 25. 2. 2022 vyhlásilo Ministerstvo životního prostředí podmínky pro poslední vlnu kotlíkových dotací v rámci Operačního programu Životní prostředí 2021–2027 (OPŽP), které jsou určeny pro tzv. nízkopříjmové domácnosti. Výzva pro kraje včetně Závazných pokynů a dalších dokumentů je dostupná na webu OPŽP – ZDE.

V průběhu března 2022 Olomoucký kraj požádá o přidělení finančních prostředků z OPŽP. Částka bude vycházet z vyplněného zásobníku zájemců o kotlíkovou dotaci. V návaznosti na přípravu žádosti Olomouckého kraje bude příjem žádostí do zásobníku zájemců o kotlíkovou dotaci **ukončen nejpozději k 30. 3. 2022**.

Od prosince 2021 je na webu Olomouckého kraje za tímto účelem spuštěn příjem žádostí do zásobníku zájemců o kotlíkovou dotaci splňujících podmínku tzv. nízkopříjmové domácnosti – dostupné na webu Olomouckého kraje.

Zápisem do zásobníku žadatelům odpadnou komplikace, které se doposud vázaly k rychlosti podání žádosti o poskytnutí dotace. Rychlost zaevidování žádosti nebude nyní rozhodovat o tom, jestli bude žádost podpořena, nebo ne. Ten, kdo svůj úmysl vyměnit nevyhovující kotel na pevná paliva s přispěním dotace deklaruje zápisem do zásobníku, má jistotu, že na jeho žádost získá Olomoucký kraj finanční prostředky od OPŽP. Pokud po vyhlášení dotačního programu Olomouckým krajem zájemce řádně podá žádost a splní všechny podmínky, bude jeho žádost podpořena.

Výzva k podávání žádostí o poskytnutí kotlíkových dotací bude pro občany vyhlášena po schválení žádosti ze strany Ministerstva životního prostředí a projednání v orgánech kraje. Žádost bude moci podat i ten žadatel, který se nezapsal do zásobníku. Na finanční krytí takové žádosti ale bude muset Olomoucký kraj znovu žádat Ministerstvo životního prostředí.

Předpokládáme, že **výzva pro občany bude vyhlášena v průběhu května 2022 se začátkem příjmu žádostí od června 2022**.

Ukončení příjmu žádostí bude koncem srpna 2022. Termíny se mohou změnit v závislosti na schvalovacím procesu ministerstva.

Bližší informace k nastavení kotlíkových dotací v roce 2022 naleznete na www.olkraj.cz/kotlikovedotace.

Olomoucký kraj

www.olkraj.cz/kotlikovedotace
email: kotlikovedotace@olkraj.cz
tel.: 585 508 233

KŘÍŽOVKA PRO VÁS

Státní zámek (znění v tajence) se podobně jako další kulturní památky připravuje na letošní návštěvnickou sezonu. První dubnový víkend bude zámek nazdoben jarní květinovou výzdobou a přivítá první letošní návštěvníky. Další program pak plánuje kastelán na Velikonoce, kdy od 15. do 18. dubna bude I. prohlídkový okruh zámku nazdoben velikonoční tematikou. Podobné programy chystají i další památky a turistická místa v Olomouckém kraji.

POMÚCKA: ARIŠIMA, ASY, ERRA, MAYO
PŮLTUCET
VOLEBNÍ SCHRÁNKA
OSOBA USMRCUJÍCÍ JEDEM
KIBIC
CELKEM OBSTOJNĚ
TVOJE
PLOŠNÁ MÍRA
LÍSTKOVNICE
MILOVNICE OHNĚ
CITOSL. ŤUKNUTÍ ZOBÁKEM
STŘEŠNÍ KONSTRUKCE
TAHÁNÍ Z OSUDÍ
OPIČÍ
ZN. VOLTAMPĚRU
ZKR. NAŠÍ MĚNY
UZENINA
VOJENSKÁ HODNOST
PST
UKAZOVACÍ ZÁJMENO
DLABATKA
TEMNOTY
BALVAN
PORTUGAL. ŘEKA
ZABIJÁK
ZN. NITU
HOŘLAVINA
ANGLICKY KLÍČ
RYCHLE
PŘIMĚT
LEHKÉ
ROSTLINY ROSTOUCÍ VE VODĚ
STRKNUTÍ
DOTKNUTÍ
STĚNY
ROZPOUŠTĚT KOV
ČÁST ZAŽÍVACÍ TRUBICE
VÝPLŇ OKEN
VELKÉ ZOBÁKY (EXPRESIVNĚ)
PŘEDLOŽKA
INICIÁLY NERUDY
TU MÁŠ
ŘÍMSKY 49
HEREC (ZAST.)
ODPADNÍ STROUHY
SPOŘITI
ZNAMENÍ ZVĚROKRUHU
UMĚLECKÝ SLOH
INIC. HERCE JELÍNKA
ZPROSTA
K ČEMU
ŠKRTNUTÍ (MN. Č.)
ZASAHOVAT
POLOMĚR
PATOLOGICKÝ ÚTVAR
MUŽSKÉ JMÉNO (24.6.)
SPZ JIHLAVY
ARMIA KRAJOWA
TAJENKA 1
HRDINA GRUZÍNSKÉHO EPOSU
OPAKOVANÝ ZÁPOR
SPZ LOUN
HÁDANKY
PERUÁNSKÁ ŘEKA
ZAVÁZAT
POPĚVEK
UKAZOVACÍ ZÁJMENO
TERMÁLNÍ ANALÝZA (ZKR)
STŘEDOVĚKÝ SOUBOJ RYTÍŘŮ
FR. DRAMATIK 17.STOL (JEAN)
SPZ MICHALOVCE
ŘÍDÍCÍ PÁKA V LETADLE
MODLA
POVEL
SKORO
MILOSTNÁ SCHŮZKA
DÁMA
MŘÍŽE
HLUPÁK
AMER. BASKETBALOVÁ ASOCIACE
STRUP
JAP. SPISOVATEL A HUMANISTA
TAJENKA 2
MRAVOKÁRCE
DŘEVĚNÁ NÁDOBA
SUŠENKA
AFRICKÝ SUDOKOPYTNÍK
PROSTOROVÁ CIRKULACE
HLUBOKÝ VÝMOL (NÁŘEČNĚ)
ANGL. RÁDIO
STAROŘÍMSKÁ PLATIDLA
HRÁČ ZADNÍ ŘADY
OSOBNÍ ZÁJMENO
TĚHOTENSTVÍ
DROBNÝ OZDOBNÝ PŘEDMĚT
POHLCOVÁNÍ PLYNŮ KOVY
INFARKT MYOKARDU (ZKR.)
ZOLŮV ROMÁN
NĚM. ANÝZ
IT. FOTBAL ROZHODČÍ
OVŠEM
PŘEDÁVAT VĚDOMOSTI
MEKNUTÍ (MN. Č.)
OZNAČENÍ LETADEL ETIOPIE
MEZINÁRODNÍ KÓD MOZAMBIKU
PRAŽSKÝ VÝROBCE MODELŮ VLAKŮ

KACPU

KRAJSKÉ ASISTENČNÍ CENTRUM POMOCI UKRAJINĚ

VYHLAŠUJE SBÍRKU MATERIÁLNÍ POMOCI

CO JE POTŘEBA?

POTRAVINY
masová konzerva, zeleninová a ovocná konzerva, paštika, instantní polévka, sladkosti, sušenky
OSTATNÍ POTRAVINY
suchary, krupicová kaše, piškoty, dětská výživa, přesnídávka, Sunar
HYGIENA DOSPĚLÝ/DÍTĚ
zubní pasta, zubní kartáček, tuhé mýdlo, šampon, papírové kapesníčky (balíčky), vlhčené ubrousky, toaletní papír
OSTATNÍ HYGIENA
ručník (jen nový), dámské vložky, dětské pleny, pleny pro seniory, krémy na ruce a opruzeniny
OSTATNÍ MATERIÁL
karimatka, spacák, deka, prací prostředek, papuče (nové zabalené - hotelový typ)

KAM MŮŽETE PŘIVÉZT?

HANÁCKÁ KASÁRNA - 1. MÁJE 803/1, OLOMOUC
VJEZD Z ULICE KOŽELUŽSKÁ

SKLAD HYGIENICKÉHO A OSTATNÍHO MATERIÁLU
PŘÍJEM MATERIÁLU: PO - PÁ: 14⁰⁰ – 17⁰⁰
(TEL.: 705 866 940, pomoc@olkraj.cz)

SKLAD POTRAVINOVÉ BANKY
PŘÍJEM POTRAVIN: PO – PÁ: 14⁰⁰ – 17⁰⁰
(TEL.: 605 563 563, sklad.ukrajina@pbolomouc.cz)

DARY VE VĚTŠÍM MNOŽSTVÍ (PALETA A VÍCE) PO PŘEDCHOZÍ TELEFONICKÉ DOMLUVĚ

Olomoucký kraj HZS KrajPomaha.cz

SUDOKU

	4	3			7	8		
1								4
	6	8						
				3	1		8	6
		9	2		5	1		
4	8		7	9				
						6	5	
2								8
		5	8			2	1	

4			8		1			
					3		5	
	5					2	1	
2				8	9		6	
				1				
	9		6	3				7
	4	9					7	
	1		3					
			2		8			4

MĚSÍČNÍK OLOMOUCKÝ KRAJ

Olomoucký kraj

- Periodický tisk
- Vydává Olomoucký kraj ve spolupráci se společností Studio 87, spol. s r.o.
- Adresa vydavatele: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc, IČO: 60609460
- Registrováno pod číslem MK ČR E 13609
- Redakční rada: Andrea Hanáčková, Ivo Slavotínek, Dalibor Horák, Luděk Niče, Eva Knajblová, Jaroslav Kropáč, Petra Pášová, Juraj Aláč
- Redakce: Juraj Aláč, olkraj@regvyd.cz
- Inzerce: Jana Juráková – jurakova@regvyd.cz, Michal Novák – novak@regvyd.cz, Tomáš Karal – karal@regvyd.cz, Margita Šutovská – sutovska@regvyd.cz
- Číslo 3, ročník 21. Olomoucký kraj – periodický tisk Olomouckého kraje . Toto číslo vychází 21. března 2022
- Uzávěrka příspěvků do dalšího čísla je 29. března 2022

Michal Zácha: do oprav silnic půjde miliarda korun

Náměstek hejtmana Michal Zácha pochází z Přerova, kde působí v zastupitelstvu města. Celý profesní život se specializuje na správu nemovitostí a pomoc při výstavbě. Proto i v rámci Olomouckého kraje se zabývá dopravou a silnicemi, ale v kompetenci má i sport a volný čas.

V rámci Olomouckého kraje máte v kompetenci dopravu – jak je podle vás zajištěna dopravní obslužnost v kraji? Dá se dostat veřejnou dopravou do všech koutů kraje?

Veřejná linková a drážní doprava je v Olomouckém kraji zajištěna nadstandardně. Ano, dá se dostat do všech koutů našeho kraje, pokud tam vedou koleje nebo cesta.

Mohou se letos cestující těšit na nějaké novinky?

V letošním roce připravujeme pro cestující komplexní mobilní aplikaci, která umožní vyhledat spojení, vypočítat cenu jízdného, sdělí polohu vozidla, ale především umožní nákup všech nabízených jízdních dokladů od jednotlivého jízdného až po roční jízdenku včetně síťových jízdních dokladů.

Jaké jsou roční výdaje Olomouckého kraje na zajištění provozu veřejné dopravy?

Olomoucký kraj vydá v roce 2022 na zajištění provozu veřejné dopravy 1,5 miliardy korun. Jedná se především o úhrady linkové dopravy, drážní dopravy a využívání služeb autobusových nádraží.

Jaká je situace s reklamovanými jednotkami Stadler na železnici v regionu? Jak se k problému staví ČD?

V současné době dopravce zprovozní na tratě v Olomouckém kraji 5 jednotek Stadler a ostatní by měly být dodány do konce letošního roku. Opravárenské závody Zvolen zřídily v Olomouckém depu opravárenské středisko, pro případné reklamace. Dopravci je udělována smluvní sankce za každé nenasazené vozidlo a měsíc, která dopravci za nedodržení harmonogramu uvádění Stadlerů do provozu přináší nemalé problémy se správou vozového parku. ŽOZ Zvolen vyhrály na základě transparentního výběrového řízení dopravce ČD a.s., tuto nepříjemnou situaci musí proto řešit vedení ČD a.s.

> *Správa silnic Olomouckého kraje přesně eviduje technický stav krajských silnic a mostů. Opravy a rekonstrukce však může provádět pouze podle přidělených finančních prostředků.*

Silnice II. a III. tříd jsou dlouhodobě ve špatném stavu. Jsou v plánu letos nějaké významné, větší opravy komunikací? Podepsal se na financování oprav třeba i covid a s tím související zvýšené náklady na stavební práce a materiál?

V roce 2022 plánujeme realizaci velkých investičních akcí, například za více než sto milionů bude pokračovat stavba okružní křižovatky mezi Unčovicemi a Litovlí, která bude dokončena až v příštím roce. V Hanušovicích půjde o stabilizaci poškozeného svahu v celkových nákladech 89 milionů korun nebo za 40 milionů opravíme trojkovou silnici v Loučce. Letos musíme ale hlavně opravit mostní objekty, na které plánujeme uvolnit více než 130 milionů korun. Zvýšené náklady na materiál se samozřejmě postupně projevují i u stavebních prací na silnicích stejně jako v jiných odvětvích.

Nehrozí, že kvůli špatnému stavu silnic nevyjedou do některých lokalit spoje veřejné dopravy?

V současné době taková situace nehrozí, pokud nedojde k poškození při živelné pohromě.

Kolik kraj ročně investuje do opravy silnic?

Kraj ročně investuje z vlastního rozpočtu, dotace Státního fondu dopravní infrastruktury a evropských dotací zhruba 1 miliardu korun. Také na rok 2022 je zatím plánováno investovat přes 900 milionů korun.

V řadě míst, to vypadá, že se správa silnic nezajímá o technický stav komunikací – může i veřejnost dávat tipy na opravy zničených silnic?

Správa silnic Olomouckého kraje přesně eviduje technický stav krajských silnic a mostů. Opravy a rekonstrukce však může provádět pouze podle přidělených finančních prostředků, kterých je nedostatek. Obce i veřejnost poukazují na poškozené silnice, buď přímo na SSOK, nebo na kraj.

Kde se letos řidiči dočkají nových komunikací?

Opravených úseků silnic se v letošním roce dočkáme např. v Litovli, Prostějově, Určicích, Buku, Dobrochově a ve spolupráci s obcemi opravíme silnice po stavbě kanalizace v obci Plinkout, Pěnčín a Ohrozim.

Juraj Aláč

Kraj představil dodavatelům stavebních zakázek svoje plány

Olomoucký kraj uspořádal 23. února historicky první Dodavatelský den na téma dopravní stavební zakázky. Potenciálním dodavatelům byly představeny konkrétní připravované investiční akce v oblasti dopravy, a to nejen za odbor investic, ale také za Správu silnic Olomouckého kraje. „Chceme transparentně a otevřeně informovat všechny potenciální dodavatele, a hlavně získat více nabídek do každé veřejné zakázky, kterou pořádáme, aby byla dostatečná konkurence," vysvětlila Zdeňka Dvořáková Kocourková, radní pro investice, evropské projekty, transparenci, IT a Smart region.

První konference se konala prostřednictvím on-line platformy Webex, ale do budoucna plánuje kraj setkání s uchazeči o veřejné zakázky i osobní. On-line setkání ale bylo veřejně přístupné širokému okruhu zájemců. Účastníci se mohli zapojit také formou vyplnění krátkého on-line dotazníku.

Olomouckému kraji jakožto zadavateli veřejných zakázek tak poskytli důležitou zpětnou vazbu. „Aktuálně Olomoucký kraj připravuje další Dodavatelský den, který bude tentokrát na téma připravovaných pozemních stavebních zakázek. Termín i pozvánka kraj zveřejní na svém webu," doplnila radní Dvořáková Kocourková.

Juraj Aláč

RV2200011/04

RV2200094/01

RV2200486/01

UZÁVĚRKA INZERCE DO DUBNOVÉHO VYDÁNÍ MĚSÍČNÍKU OLOMOUCKÝ KRAJ
6. dubna
DISTRIBUCE BUDE ZAHÁJENA
20. dubna

DUBNOVÉ VYDÁNÍ OPĚT VYJDE I V TIŠTĚNÉ VERZI

KONTAKTY NA INZERCI:
JURÁKOVÁ JANA
mob.: 773 61 73 53
e-mail: jurakova@regvyd.cz
ŠUTOVSKÁ MARGITA
mob.: 604 447 457
e-mail: sutovska@regvyd.cz

RV2200471/03

RV2200408/06

Hlasujte pro Cenu veřejnosti za přínos v oblasti kultury

Až do konce března mohou lidé hlasováním rozhodovat o tom, kdo získá Cenu veřejnosti Olomouckého kraje za výjimečný počin v oblasti kultury za roky 2020 a 2021. Přehled nominovaných osobností a počinů najdou zájemci na www.cenykraje.cz. Vybírat letos mohou hned z deseti nominací – je mezi nimi například projekt Tichý křik nebo Hanácký folklorní spolek. „Jde o jedinečnou příležitost, jak poděkovat lidem, kteří ani v době koronavirové epidemie nerezignovali na kulturní

život. V nominacích jsou zahrnuty také akce z let 2020, kdy se ceny právě kvůli koronaviru neudělovaly," uvedl Jan Žůrek, radní Olomouckého kraje pro oblast kultury.

Zatímco vítěze jednotlivých kategorií vyhlásí krajské zastupitelstvo, o ceně veřejnosti mohou rozhodnout lidé prostřednictvím internetového hlasování, a to na výše uvedené webové stránce.

„Slavnostní vyhlášení výsledků Cen Olomouckého kraje za přínos v oblasti kultury ve všech kategoriích proběhne 21. dubna v Moravském divadle Olomouc," doplnil radní Jan Žůrek.

Hana Sedláková

www.cenykraje.cz

Festival hledá Cesty svobody

Festival dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět se po loňském online ročníku vrací do olomouckých kin a sálů. Od pondělí 28. března do soboty 2. dubna nabídne pětadvacítku oceňovaných zahraničních a českých dokumentů, panelové diskuze, koncerty a další doprovodný program. Festival odstartuje vietnamský snímek Děti mlhy o třináctileté Di, která se snaží uniknout nedobrovolnému sňatku a uhájit svou osobní svobodu. Právě svoboda a její různé podoby jsou ústředním tématem celého ročníku. „Jak důležitá lidská práva a svobody jsou, nám bohužel ukazuje momentální situace na Ukrajině. Natolik zásadní a bolestnou událost nemůžeme na našem festivalu opomenout a na toto téma tak připravujeme panelovou diskuzi," uvedla koordinátorka festivalu Barbora Kurdzielová.

Juraj Aláč

www.jedensvetolomouc.cz

PAF po dvou letech v Olomouci

Po dvou letech fyzické absence se festival PAF Olomouc vrací do kulis hanácké metropole – a to si žádá určité změny. Kromě změny data konání přichází i změna místa konání. Klenuté stropy jezuitského konviktu budou z větší části nahrazeny vysokými prosklenými stropy a stěnami pavilonů a skleníků olomoucké Flory.

Jarní edice přehlídky filmové animace a současného umění PAF Olomouc proběhne od pátku 25. do soboty 26. března. Během dvou dní a dvou nocí se mohou návštěvníci těšit na performance, koncerty, instalace a projekce.

Juraj Aláč

www.pifpaf.cz

Do přípravy nové koncepce kultury se už zapojili odborníci

Olomoucký kraj připravuje novou koncepci rozvoje kultury. Do její přípravy zapojil také města, obce a lidi, kteří v oblasti kultury pracují. Zatím poslední dva workshopy proběhly v polovině února ve Vlastivědném muzeu v Olomouci a zúčastnilo se jich téměř osmdesát zájemců. Účastníci nejprve vybrali problémy, které vnímají jako zásadní v oblasti kultury a kulturního dědictví, a poté v menších skupinách rozebrali příčiny těchto potíží a jejich dopady. V závěru každého bloku pak vymysleli náměty pro vizi budoucí strategie. „Těší nás zájem kulturní veřejnosti o zapojení se do tvůrčího procesu. S vysokou účastí jsme se setkávali už na podzim při realizaci workshopů ve vybraných obcích s rozšířenou působností a potvrzuje se i nyní," uvedl Jan Žůrek, radní pro kulturu a památkovou péči Olomouckého kraje.

Poslední workshop pro veřejnost se bude konat 7. dubna v budově Krajského úřadu a budou se na něm probírat aktivity, které povedou k naplnění vizí a cílů strategie. Foto | Olomoucký kraj

Připravovaná koncepce poskytne nástroj, pomocí něhož může hejtmanství v následujících sedmi letech lépe koordinovat rozvoj kultury v regionu. Finální podoba koncepce by měla být projednána Zastupitelstvem Olomouckého kraje na jeho červnovém zasedání. Více informací o připravované koncepci najdou zájemci na webu.

Juraj Aláč

www.olkraj.cz/kulturni-koncepce

VÝSTAVY

Komenský znovu v Přerově

24. března – 26. června, vernisáž 24. března v 17:00 hodin
Muzeum Komenského v Přerově
U příležitosti 430. výročí narození J. A. Komenského připravilo muzeum projekt Komenský znovu v Přerově. Zahrnuje výstavy, workshopy, edukační programy, lektorovanou procházku městem, divadlo, komentované prohlídky či muzejní noc s Komenským. Projekt odstartuje trojice výstav a společná vernisáž ve Slavnostní síni města Přerova. Celý počin je součástí Národních oslav výročí Jana Amose Komenského 2020–2022 a koná se za podpory města Přerov.

Bohumil Teplý / 1932–2020

3. března – 22. května
Vlastivědné muzeum v Šumperku
Olomoucký sochař Bohumil Teplý čerpal energii a inspiraci v podhůří Jeseníků, konkrétně ve Vernířovicích, kde vytvořil desítky působivých prací. V roce 2022 by umělec oslavil své 90. narozeniny.

Otisky a (ne)znamení

11. března – 15. května
Vlastivědné muzeum v Olomouci
Výstava fotografií šternberského fotografa a výtvarníka Romana Kubíka. Autor absolvoval Filosofickou fakultu Slezské univerzity v Opavě obor Výtvarné fotografie. Od roku byl 1988 členem Surrealistické skupiny ve Šternberku, později se toto uskupení sloučilo s Brněnskou skupinou A.I.V. Od roku 1995 je členem a vystavuje se Skupinou českých a slovenských surrealistů.

Malované nebe – restaurované podmalby na skle

do 17. dubna
Muzeum a galerie v Prostějově
Výstava podmaleb a obrázků na skle ze sbírek muzea. Více jak stovka obrázků, které se do muzea dostaly většinou jako dary sběratelů z Čech a Moravy, kde podmalby vznikaly, zejména v průběhu 19. století. Chystaná výstava představí nejen prostějovskou sbírku, ale i práci restaurátorů, podílejících se na jejich záchraně.

Doba železná v srdci Hané

do 17. července
Muzeum a galerie v Prostějově, Špalíček
Výstava představuje starší dobu železnou na Prostějovsku nejen pomocí nových výsledků z archeologických výzkumů, ale i s ohledem na starší významné lokality, které jsou z Olomoucka známy. Za poslední léta se na Prostějovsku podařilo objevit významné pohřební a sídlištní areály, které staví náš region do popředí dějin tohoto období na Moravě. K výstavě bude připraven i doprovodný program pro školy a tematická přednáška pro veřejnost. V prodeji bude publikace shrnující dané téma.

Zlaté české ručičky

do 4. září
Vlastivědné muzeum Jesenicka
Výstava prezentuje šikovnost našich lidí, kteří dané výrobky zhotovili buď kvůli nedostupnosti artiklu na trhu, nebo jen tak pro radost. K vidění jsou běžné, ale i nevšední produkty fenoménu kutilství, za nímž stojí „zlaté české ručičky".

Jeseničtí sportovci získají od města podporu

Celkem tři a půl milionu korun rozdělilo město Jeseník v prvním kole dotací pro letošní rok. Finanční prostředky jsou určeny na podporu sportu, kultury, vzdělávání a činnost organizací v sociální oblasti. Sportovní kluby obdrží 1,7 milionu korun, například fotbalisté 391 tisíc, cyklisté 329 tisíc nebo lyžaři 222 tisíc korun. Na podporu jednorázových sportovních akcí půjde 278 tisíc korun. Na jednorázové akce v dotačním programu podpory kultury a vzdělávání je vyčleněno 115 tisíc a na individuální dotace pak 520 tisíc korun, z toho 280 tisíc je určeno na celoroční činnost krytého bazénu v České Vsi, který využívají jesenické základní školy pro výuku plavání nebo kondiční plavci.

Zbylé prostředky, celkem 220 tisíc korun, rozdělí město ve druhém kole dotací, jejichž uzávěrka příjmu žádostí je 30. dubna.

Juraj Aláč

Zábřeh má sportovce roku

Ocenění sportovci: 1. Rašner Karel, kanoistika, 2. Wagner Robin, cyklistika, 3. Horvát Petr, orientační běh, plavání, 4. Jílek David, triatlon, Ironman, 5. Peterková Klára, gymnastika, 6. Gieselová Iva, atletika, 7. Špačková Tereza a Černá Zuzana, mažoretkový sport, 8. Huf Martin, BMX, 9. Pernica Albert, atletika, 10. Šíp Jiří, plavání
Foto | město Zábřeh

Už po dvacáté vyhlásila zábřežská radnice nejlepší sportovce mikroregionu Zábřežsko. Ocenění sportovců organizuje spolek Burčáci Zábřeh pod záštitou města. Do zábřežské síně slávy byla uvedena dlouholetá trenérka mažoretek paní Danuše Koryčáková.

Juraj Aláč

Olympijská medaile visí na krku olomouckého hokejisty

Branislav Konrád po zápase se Švédskem, které Slováci zdolali 4:0 a získali bronz.
Foto | Vladimír Koča

I když sportovci z našeho kraje skončili na zimní olympiádě v čínském Pekingu bez medailových umístění, v Olomouci se přesto bronzová olympijská medaile objevila. Může za to brankář HC Olomouc Branislav Konrád, který ji získal v týmu slovenské reprezentace.

Olomoucký brankář zažil historický úspěch Slováků na zimních olympijských hrách, když jeho tým získal bronzovou medaili. „Olympijská medaile z každého sportu je velmi vzácná. My si toho ceníme, měli jsme dvě – Petra Vlhová zlato a my bronz. Myslím, že jsme překvapili více jak ona, bylo to více nečekané," uvedl Branislav Konrád po návratu do Olomouce.

Na olympiádě se do branky dostal jen v úvodním zápase proti Finsku. Zbytek olympiády zůstal v záloze. „Byli jsme jeden tým. První zápas mi nevyšel podle představ, mohl dopadnout lépe. Pak nastoupil Patrik Rybár, který chytal fantasticky. Známe se už dlouho a já jsem mu moc držel palce. Bral jsem to tak, jak to je. Chytal ten nejlepší. Byl to muž na pravém místě, mělo to tak být. Fandil jsem i Čechům, aby došli co nejdále, a bylo to i naopak. Atmosféra byla v Pekingu výborná," popsal zážitky z Číny Konrád.

Juraj Aláč

Branislav Konrád na tiskové konferenci HC Olomouc.
Foto | Josef Prášek, HCO

INFORMACE O ZÁMĚRU OLOMOUCKÉHO KRAJE ODPRODAT NEMOVITÝ MAJETEK

Olomoucký kraj nabízí k odprodeji tento nemovitý majetek:

pozemky parc. č. 378/14 trvalý travní porost o výměře 8 m² a parc. č. 437/4 zahrada o výměře 106 m², oba v k.ú. a obci Klopotovice, oba z vlastnictví Olomouckého kraje, z hospodaření Správy silnic Olomouckého kraje, příspěvkové organizace, za minimální kupní cenu ve výši 43 130 Kč, když cenové nabídky budou přijímány v uzavřených obálkách. Nabyvatel uhradí veškeré náklady spojené s převodem nemovitostí včetně správního poplatku k návrhu na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí.

Cenové nabídky s uvedením případného účelu využití předmětných nemovitostí prosím zašlete nebo osobně doručte v termínu od 14. března do 12. května 2022 do 13.00 hodin na adresu: Olomoucký kraj, komise pro majetkoprávní záležitosti Rady Olomouckého kraje, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc. Nabídku je nutno zaslat ve dvou uzavřených obálkách a v levém horním rohu obálek výrazně uvést slova „neotvírat – cenová nabídka – Klopotovice". Na obálce musí být rovněž uvedena doručovací adresa zájemce. Za včas doručené se považují nabídky, které byly Olomouckému kraji na uvedenou adresu v uvedeném termínu doručeny.

Žádosti, podněty a připomínky k tomuto záměru Olomouckého kraje se přijímají do 12. května 2022 do 13.00 hodin na adrese: Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor majetkový, právní a správních činností, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc.

Doba zveřejnění záměru: od 14. března do 12. května 2022

INFORMACE O ZÁMĚRU OLOMOUCKÉHO KRAJE ODPRODAT NEMOVITÝ MAJETEK

Olomoucký kraj nabízí k odprodeji tento nemovitý majetek:

část pozemku parc. č. 31/3 zast. pl. o výměře 402 m², dle geometrického plánu č. 4722-22/2019 ze dne 18. dubna 2019 pozemek parc. č. 6446 zahrada o výměře 402 m², v k. ú. a obci Šternberk z vlastnictví Olomouckého kraje, z hospodaření Střední odborné školy lesnické a strojírenské Šternberk, za minimální kupní cenu ve výši 522 600 Kč, když jednotlivé nabídky budou přijímány v uzavřených obálkách. Nabyvatel uhradí veškeré náklady spojené s převodem vlastnického práva a správní poplatek spojený s návrhem na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí. Záměr bude zveřejněn i v měsíčníku Krajánek.

Cenové nabídky s uvedením případného účelu využití předmětných nemovitostí prosím zašlete nebo osobně doručte v termínu od 8. března do 9. května 2022 do 13.00 hodin na adresu: Olomoucký kraj, komise pro majetkoprávní záležitosti Rady Olomouckého kraje, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc. Nabídku je nutno zaslat ve dvou uzavřených obálkách a v levém horním rohu obálek výrazně uvést slova „neotvírat – cenová nabídka – Šternberk". Na obálce musí být rovněž uvedena doručovací adresa zájemce. Za včas doručené se považují nabídky, které byly Olomouckému kraji na uvedenou adresu v uvedeném termínu doručeny.

Žádosti, podněty a připomínky k tomuto záměru Olomouckého kraje se přijímají do 9. května 2022 do 13.00 hodin na adrese: Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor majetkový, právní a správních činností, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc.

Doba zveřejnění záměru: od 14. března do 12. května 2022